

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z wniosku Gminy C.
przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta C. i A. W.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 marca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 27 września 2017 r., sygn. akt III Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika A. W. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego**
- 3. oddala wniosek uczestnika Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta C. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującego

od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawczyni Gmina C. powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Wskazała, że nie można zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, iż w okolicznościach sprawy Skarb Państwa nie realizował atrybutów prawa własności w stosunku do udziału we współwłasności należącego do uczestnika A. W. Za skrajnie wadliwe uznała także stanowisko Sądu Okręgowego, że wykonywanie zarządu nieruchomością przez Skarb Państwa jest zawsze wykonywaniem cudzych uprawnień właścicielskich, zważywszy, że w sprawie, w której złożono skargę, Skarb Państwa nabył udział w nieruchomości w drodze spadkobrania.

W judykaturze Sądu Najwyższego wskazywano wielokrotnie, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika skarga *prima facie* zasługuje na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, dotyczyć konkretnych przepisów prawa i być dostrzegalne w sposób oczywisty, na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52 i z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Bliższa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalała przyjąć, by była ona - w przyjętym rozumieniu - oczywiście uzasadniona.

Argumenty skarżącej koncentrowały się w pierwszej kolejności na wadliwym przyjęciu przez Sądy *meriti*, jakoby posiadanie przez Skarb Państwa nieruchomości w zakresie udziału należącego do uczestnika A. W. miało „imperialny” charakter. Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia nie wynikało jednak takie stanowisko. Sąd Okręgowy przyjął natomiast, że Skarb Państwa był współwłaścicielem nieruchomości przy ul. B. 5 w C. i jako współwłaściciel wykonywał wszystkie czynności zarządu tą nieruchomością, jednak zachowania tego, w tym władztwa nad nieruchomością, nie można uznać za posiadanie samoistne prowadzące do zasiedzenia udziału drugiego współwłaściciela. Wyjaśnił przy tym, że niewykonywanie posiadania przez współwłaściciela nie oznacza, że posiadanie współwłaściciela władającego ma charakter samoistny w odniesieniu do całej nieruchomości, co pozostaje w zgodzie z judykaturą Sądu Najwyższego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2010 r., III CSK 300/09, z dnia 20 września 2012 r., IV CSK 117/12, niepubl. i z dnia 6 listopada 2015 r., II CSK 774/14, niepubl.). Nie zmieniało tego uzupełniające odwołanie się przez Sąd Okręgowy do zarządu realizowanego na podstawie art. 68 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. - Prawo lokalowe (jedn. tekst: Dz. U. z 1962 r., nr 47, poz. 227), który - jak wskazano w orzecznictwie - był sprawowany w ramach *dominium*, a zarazem nie mógł prowadzić do zasiedzenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2004 r., II CK 93/04, niepubl., a także uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 r., III CZP 30/07, OSNC 2008, nr 5, poz. 43).

W judykaturze zauważa się również, co w całości pominięto w rozważaniach mających uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, że o posiadaniu samoistnym współwłaściciela nieruchomości w zakresie udziałów we współwłasności innych współwłaścicieli nie przesądza zarządzanie całą nieruchomością, samodzielne ponoszenie ciężarów związanych z korzystaniem z nieruchomości, a nawet pokrywanie kosztów remontu lub modernizacji budynku. Ze względu na szeroki zakres uprawnień współwłaściciela wynikający z art. 206 k.c., konieczne jest w tej mierze zamanifestowanie w sposób szczególny woli

wyłącznego posiadania całej nieruchomości, co może np. wyrażać się w samodzielnych dokonaniu istotnych zmian w substancji lub sposobie przeznaczenia nieruchomości (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2009 r., II CSK 405/08, niepubl., z dnia 29 czerwca 2010 r., III CSK 300/09, niepubl., z dnia 15 maja 2013 r., III CSK 263/12, niepubl., z dnia 30 stycznia 2015 r., III CSK 179/14, niepubl. i z dnia 10 lutego 2016 r., I CSK 55/15, niepubl.).

W tym kontekście, argumentacja zawarta we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w zestawieniu z motywami zaskarżonego postanowienia nie pozwalała przyjąć, by było ono nieprawidłowe i to w stopniu oczywistym i ewidentnym, co zakłada przyczyna kasacyjna, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 520 § 3, art. 398²¹, art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

aj